

**SLUJBA MINEIULUI
ÎN LUNA DECEMBRIE,
ZIUA A DOUĂZECI ȘI CINCEA**

la sărbătoarea

**NAȘTERII DUPĂ TRUP A DOMNULUI-DUMNEZEU
ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU IISUS HRISTOS**

www.teologie.net
Portugalia, 2013

Se cuvine a ști: În tradiția mănăstirească și în parohiile în care se cântă rânduiala „Ceasurilor împărătești” și face slujba înainte-prăznuirii, Vecernia Praznicului se unește cu Liturghia Sf. Vasile cel Mare ce se săvârșește în Ajun, spre seară, iar după ce se ia cina (singura masă în Ajun) și se face o mică pauză, se începe Privegherea Praznicului care constă din Pavecernița Mare, Litie și Utrenie. Dacă Praznicul Nașterii Domnului se întâmplă să cadă în zilele de duminică sau luni, această rânduială suferă anumite schimbări, prevăzute de Tipic și de rânduielele mai detaliate descrise în Minei.

În trecut, slujba din Ajun era marcată și de faptul că, mai ales în catedrale, în această zi avea loc botezul în masă a catehumenilor (ca în Sâmbăta Mare), iar pentru a umple timpul în care episcopul săvârșea botezul, la strană se citeau 8 Paremii, cu cântări între ele. Dintre acestea, am lăsat doar 3 paremii (unind 2 texte de la Isaia într-o singură pemie), așa cum avem rânduiala în întreg anul bisericesc, păstrând și cântările antifonice speciale dintre ele, în amintirea vechii tradiții.

Deci, mai jos vom reda rânduiala simplă din parohii, unde seara se săvârșește Vecernia (cu sau fără Litie), iar dimineața Utrenia și Liturghia praznicală. Există și tradiția mai frumoasă ca Vecernia și Utrenia să fie făcute împreună (seara mai târziu), iar imediat după ele, la miezul nopții, să înceapă Liturghia praznicală, ca o comemorare mai fidelă a evenimentului Nașterii Domnului, care a avut loc noaptea.

LA VECERNIE

După ce se dă binecuvântarea și se citește psalmul începător (103), diaconul zice ectenia mare. De este sâmbătă seara, se cântă Fericit bărbatul... toată catisma; iar de este duminică seara se cântă numai primii trei psalmi (starea I). Dacă este însă în altă zi, nu se citește catisma, ci după ectenie se cântă îndată: Doamne, strigat-am..., iar diaconul cădește biserica după obicei.

La Doamne strigat-am..., se pun stihirile pe 8 și se cântă stihirile pe glasul al 2-lea:

Alcătuire a lui Gherman patriarhul

Veniți să ne bucurăm întru Domnul, povestind taina ce este de față. Zidul cel despărțitor acum cade; sabia cea de foc se îndepărtează; heruvimul nu mai păzește pomul vieții, iar eu mă împărtășesc din dulceața din rai, de la care m-am îndepărtat prin neascultare. Căci chipul cel neschimbat al Tatălui, pecetea veșniciei Lui, înfățișare de rob primește, ieșind din Maica ce nu știe de nuntă, nesuferind schimbare: că

a rămas ce era, Dumnezeu adevărat fiind, și a luat ce nu era, om făcându-Se, din iubire de oameni. Acestuia să strigăm: Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Alcătuire a lui Anatolie

Domnul Iisus născându-Se din curata Fecioară, toate s-au luminat; că păstorii cântând din fluier, iar magii închinându-se și îngerii slăvind, Irod s-a tulburat. Că Dumnezeu în trup S-a arătat, Mântuitorul sufletelor noastre (de două ori).

Împărăția Ta este împărăția tuturor veacurilor și stăpânirea Ta rămâne întru tot neamul și neamul, Hristoase Dumnezeule, Cel ce Te-ai întrupat din Duhul Sfânt și din pururea Fecioara Maria și Te-ai făcut om. Lumină ne-a strălucit nouă, Hristoase Dumnezeule, venirea Ta; lumina cea din Lumină, strălucirea Tatălui, toată făptura ai luminat. Suflarea toată Te laudă pe Tine, chipul slavei Tatălui. Cel ce ești și mai înainte ai fost și ai strălucit din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Ce vom aduce Ție, Hristoase? Că Te-ai arătat pe pământ ca un om, pentru noi. Fiecare din făpturile cele zidite de Tine mulțumire aduce Ție: îngerii – cântarea, cerurile – steaua, magii – darurile, păstorii – minunea, pământul – peștera, pustiul – ieslea, iar noi – pe Maica Fecioara. Dumnezeule, Cel ce ești mai înainte de veci, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Slavă..., Și acum..., același glas:

Alcătuire a Casiane

Augustus ajungând singur stăpânitor pe pământ, a încetat mulțimea stăpânirii oamenilor; iar Tu întrupându-Te din cea curată, s-a surpat mulțimea idolilor. Sub o împărăție lumească cetățile erau și neamurile au crezut într-o stăpânire a Dumnezeirii. Scrisu-s-au popoarele din porunca cezarului; scrisu-ne-am credincioșii în numele Dumnezeirii Tale, a Dumnezeului nostru Celui întrupat. Mare este mila Ta, Doamne, slavă Ție!

VOHOD cu cădelnița: Lumină lină...

Prochimenul zilei și Paremiile cu troparele și cu stihurile lor.

PAREMIA 1

Din Cartea Numerii (24:4-9; 17-19), citire:

Așa glăsuiește cel ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu, cel ce cunoaște gândurile Celui Atotputernic, cel ce vede descoperirile lui Dumnezeu, ca în vis, dar ochii și-i are deschiși: Cât sunt de frumoase sălaşurile tale, Iacove, corturile tale, Israele! Se desfășoară ca niște văi, ca niște grădini pe lângă râuri, ca niște cedri pe lângă ape, ca niște corturi pe care le-a înfipt Domnul! Ieși-va din sămânța lui un Om, care va stăpâni neamuri multe și stăpânirea Lui va întrece pe a lui Agag și împărăția Lui se va înălța. Dumnezeu l-a scos din Egipt și puterea lui va fi ca a taurului; mânca-va popoarele dușmane lui, va sfărâma oasele lor și cu săgețile sale va săgeta pe vrăjmași. Plecatu-s-a și s-a culcat ca un leu și ca o leoaică; cine-l va scula? Cel ce te binecuvântează, binecuvântat să fie, și cel ce te blestemă să fie blestemat!” Îl văd, dar acum încă nu este; îl privesc, dar nu de aproape; o stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel și va lovi pe căpeteniile Moabului și pe toți fiii lui Set îi va zdrobi. Lua-va de moștenire pe Edom și va stăpâni Seirul vrăjmașilor săi și Israel își va arăta puterea. Din Iacov se va scula Cel ce va stăpâni cu putere.

Apoi citețul cu glas mai înalt zice troparul acesta, în mijlocul bisericii:

În taină Te-ai născut în peșteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punând steaua înaintea ca o gură, Mântuitorule. Și a adus

Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Și îndată stranele cântă sfârșitul troparului; pe glasul al 6-lea:

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Iar citețul citește stihurile:

Stih: Temeliile lui sunt pe munții cei sfinți. Domnul iubește porțile Sionului, mai mult decât toate sălașele lui Iacob. Fapte preamărite s-au spus despre tine, cetatea lui Dumnezeu. Îmi voi aduce aminte de Raab și de Babilon, de cei ce mă cunosc pe mine.

Și se cântă sfârșitul troparului:

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Stih: Iată și străinii și Tirul și poporul etiopienilor, aceștia s-au născut acolo; Maică, Sionului va zice omul și om s-a născut întru dânsul și chiar Cel Preaînalt l-a întemeiat pe dânsul.

Și se cântă sfârșitul troparului:

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Stih: Domnul va înscrie în cartea popoarelor și a conducătorilor lor pe cei ce s-au născut într-însul, că toți cei ce se veselesc au locuința întru tine.

Și se cântă sfârșitul troparului:

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Slavă...

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Și acum...

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Apoi citețul zice din nou troparul:

În taină Te-ai născut în peșteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punând steaua înainte ca o gură, Mântuitorule. Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Și strana cântă sfârșitul troparului:

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

PAREMIA 2-a

Din Proorocia lui Miheia (4:4-6, 5:2-4), citire:

În ziua aceea, zice Domnul, voi aduna laolaltă pe cei care o luaseră la fugă și pe cei chinuiți; și din cei șchiopi voi face un rest și din cei ce au fost împovărați, un neam puternic, și Domnul va împărăți peste ei în muntele Sionului, de acum și până-n veac. Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei. Pentru aceasta îi va lăsa până în vremea când aceea ce trebuie să nască va naște. Atunci rămășița fraților săi se va întoarce la fiii lui Israel.

Apoi citețul cu glas mai înalt citește troparul acesta:

Răsărit-ai, Hristoase, din Fecioară, ca un soare înțelegător al dreptății; și steaua Te-a arătat încăput în peșteră, pe Tine, Cel neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție!

Și cântăreții de la strane cântă sfârșitul troparului, pe glasul al 6-lea:

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim,
Dătătorule de viață, slavă Ție!

Apoi citețul citește stihurile:

Stih: Domnul S-a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a
Domnul întru putere și S-a încins; pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina.
Gata este scaunul Tău, de atunci, din veac ești Tu.

Și se cântă sfârșitul troparului:

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim,
Dătătorule de viață, slavă Ție!

Stih: Ridicat-au râurile, Doamne, ridicat-au râurile glasurile lor; ridica-vor
râurile valurile lor de ape multe.

Și se cântă sfârșitul troparului:

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim,
Dătătorule de viață, slavă Ție!

Stih: Minunate sunt înălțările mării, minunat este întru cele înalte Domnul.
Mărturiile Tale s-au încredințat foarte. Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne,
întru lungime de zile.

Și se cântă sfârșitul troparului:

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim,
Dătătorule de viață, slavă Ție!

Slavă...

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim,
Dătătorule de viață, slavă Ție!

Și acum...

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim,
Dătătorule de viață, slavă Ție!

Apoi citețul zice iarăși troparul:

Răsărit-ai, Hristoase, din Fecioară, ca un soare înțelegător al dreptății; și steaua Te-a arătat încăput în peșteră, pe Tine, Cel neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție!

Și strana cântă sfârșitul troparului:

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție!

PAREMIA 3-a

Din Proorocia lui Isaia (7:10-15; 8:9-10; 9:1-2,5-6), citire:

Și Isaia mai grăi către Ahaz: "Cere un semn de la Domnul Dumnezeuul tău, în adâncurile iadului sau în înălțimile cele de sus". Și a spus Ahaz: "Nu voi cere și nu voi ispiti pe Domnul!" Și a zis Isaia: "Ascultați voi cei din casa lui David! Nu vă ajunge să obosiți pe oameni, de veniți să obosiți și pe Dumnezeuul meu? Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pânțece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel. El se va hrăni cu lapte și cu miere până în vremea când va ști să arunce răul și să aleagă binele.

Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați. Auziți până la marginile pământului, cei puternici plecați-vă. De vă veți întări, iarăși veți fi biruiți. Și orice sfat veți sfătui, îl va risipi Domnul, și cuvântul pe care îl veți grăi nu va rămâne întru voi, căci cu noi este Dumnezeu!" Poporul care locuia întru întunerice va vedea lumină mare și voi cei ce locuiați în latura umbrei morții lumină va străluci peste voi. Tu vei înmulți poporul și vei spori bucuria lui. Căci Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Și mare va fi stăpânirea Lui și pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David, ca s-o întărească și s-o întemeieze prin judecată și prin dreptate, de acum și până-n veac. Râvna Domnului Savaot va face aceasta.

După sfârșitul Paremiilor se zice ectenia: Să zicem toți... Învrednicește-ne Doamne... Să plinim rugăciunile noastre cele de seară..., **apoi, dacă va voi cel mai mare, se cântă Litia.**

LA LITIE

Se pun stihirile, glasul 1:

Alcătuire a lui Ioan Monahul

Cerul și pământul astăzi, după prooroci, să se veselească; îngerii cu oamenii duhovnicește să prăznuiască: Dumnezeu în trup S-a arătat celor ce ședeau într-un întuneric și în umbră, născându-Se din Fecioara. Peștera și ieslea L-au primit; păstorii vestesc minunea; magii de la Răsărit aduc în Betleem daruri. Iar noi să-I aducem, ca îngerii, laudă cu buze nevrednice: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace; că a venit Așteptarea neamurilor; a venit și ne-a mântuit pe noi din robia vrăjmașului.

Cerul și pământul astăzi s-au împreunat, născându-Se Hristos. Astăzi Dumnezeu pe pământ a venit și omul la ceruri s-a suit. Astăzi este văzut cu trup Cel din fire nevăzut. Pentru aceasta și noi laudându-L, să-I strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pacea pe care ne-a dăruit-o nouă venirea Ta, Mântuitorul nostru, slavă Ție!

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, se aude zicând în Betleem cei fără de trup, Celui ce a binevoit a fi pace pe pământ. Acum Fecioara este mai desfătăată decât cerurile că a răsărit lumina celor întunecați și pe cei smeriți i-a înălțat, pe cei ce cântau cu îngerii: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu.

Pe cel după chip și după asemănare văzându-l Iisus stricat din pricina călcării poruncii, plecând cerurile S-a pogorât și S-a sălășluit în pântecul Fecioarei fără schimbare, ca într-însul să înnoiască pe Adam cel stricat, care striga: Slavă Arătării Tale, Izbăvitorul meu și Dumnezeu!

Slavă..., glasul al 5-lea:

Alcătuire a lui Ioan Monahul

Magii, împărații perșilor, cunoscând lămurit pe Împăratul ceresc, Cel ce S-a născut pe pământ, de stea luminată fiind povățuiți, au ajuns la Betleem, aducând daruri alese: aur, tămâie și smirnă. Și căzând s-au închinat; că au văzut pe Cel fără de ani Prunc culcat în peșteră.

Și acum..., glasul al 6-lea:

Alcătuire a lui Gherman

Dănțuiesc îngerii toți în ceruri și se bucură oamenii, și toată făptura saltă pentru Domnul Mântuitorul, Cel ce S-a născut în Betleem; că toată înșelăciunea idolească a încetat și Hristos împărățește în veci.

După ce se zic obișnuitele rugăciuni în pridvor, se intră în biserică, iar la strană se cântă Stichoavna.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 2-lea:

Alcătuire a lui Gherman

Mare și uimitoare minune s-a săvârșit astăzi: Fecioara naște și pântecul nu i se strică. Cuvântul Se întrupează și de Tatăl nu se desparte; îngerii cu păstorii doxologesc și noi, împreună cu dânșii, strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace!

Glasul al 3-lea, a aceluiași:

Stih: Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Astăzi Fecioara naște pe Făcătorul a toate; peștera aduce Edenul și steaua vestește pe Hristos - Soarele celor din întuneric; cu daruri magii

s-au închinat, luminați fiind prin credință, și păstorii au văzut minunea, iar îngerii cântau și ziceau: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu!

Stih: Din pântece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Alcătuire a lui Anatolie

Domnul Iisus născându-Se în Betleemul Iudeii, magii venind de la Răsărit s-au închinat lui Dumnezeu, Celui ce S-a întrupat; și îndată deschizându-și vistieriile, I-au adus daruri scumpe: aur lămurit, ca unui Împărat al veacurilor; tămâie, ca unui Dumnezeu al tuturor și ca unui mort de trei zile; și smirnă, ca Unuia fără de moarte. Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce S-a născut spre mântuirea sufletelor noastre.

Slavă..., **glasul al 4-lea:**

Alcătuire a lui Ioan Monahul

Veselește-te, Ierusalime, și prăznuiți toți cei ce iubiți Sionul! Astăzi s-a dezlegat legătura cea de multă vreme a osândirii lui Adam; raiul ni s-a deschis și șarpele s-a surpat. Că pe aceea pe care mai înainte a amăgit-o a văzut-o acum Maică a Ziditorului. O, adânc al bogăției, al înțelepciunii și al cunoștinței lui Dumnezeu! Ceea ce a fost solitoarea morții a tot trupul și organ al păcatului, se face începătura mântuirii a toată lumea, prin Născătoarea de Dumnezeu; că Prunc S-a născut dintr-însa Dumnezeu cel cu totul desăvârșit. Și prin naștere a pecetluit fecioria, prin scutece legăturile păcatelor a dezlegat și cu pruncia a vindecat durerile Evei, cele cu întristare. Pentru aceasta să dănțuiască toată făptura și să salte; că a venit Hristos ca să o înoiască pe ea și să mântuiască sufletele noastre.

Și acum..., același glas:

Alcătuire a lui Anatolie

În peșteră Te-ai sălășluit, Hristoase Dumnezeule, ieslea pe Tine Te-a primit, iar păstorii și magii Ție s-au închinat. Atunci s-a împlinit vestirea proorocilor și puterile îngerești s-au mirat strigând și zicând: slavă smereniei Tale, unule Iubitorule de oameni!

Acum slobozește..., Sfinte Dumnezeule..., și celelalte.

Troparul, glasul al 4-lea:

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptații, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție! (de trei ori).

Urmează obișnuita binecuvântare a pâinilor și citirea unui cuvânt de la Sfinții Părinți despre Nașterea Domnului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cântă troparul Praznicului de trei ori.

După Catisma întâi, se cântă SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Veniți, credincioșilor, să vedem unde S-a născut Hristos; pentru aceasta să urmăm unde merge steaua cu magii, împărații de la Răsărit. Acolo îngerii cântă neîncetat, iar păstorii cântare vrednică aduc: Slavă întru cei de sus, Celui ce S-a născut astăzi în peșteră, din Fecioara și de Dumnezeu Născătoarea, în Betleemul Iudeii!

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

După Catisma a doua, se cântă SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Pentru ce te minunezi, Marie? Pentru ce te înspăimântezi de Ceea ce este întru tine? Pentru că pe Fiul cel din veșnicie sub ani L-am născut, zice Fecioara, și nu știu cum s-a făcut zămislirea Celui ce S-a născut. Nu am bărbat și cum voi naște Fiu? Naștere fără sămânță, cine a văzut? Dar, precum este scris, unde vrea Dumnezeu, se biruiește rânduiala firii. Și astfel, Hristos S-a născut din Fecioara în Betleemul Iudeii.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

După Polieleu se cântă SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Cel neîncăput nicăieri cum a încăput în pânțece? Cel ce este în sânurile Tatălui cum stă acum în brațe de Maică? Cu adevărat precum a știut, precum a voit și precum bine a socotit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie; și „Cel ce este” S-a făcut pentru noi ce nu era și, neschimbându-și firea, S-a făcut părtaș frământăturii noastre. În două firi S-a născut Hristos, vrând să plinească lumea cea de sus.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

Apoi Antifonul întâi al glasului al 4-lea.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Din pânțece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Stih: Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Toată suflarea...

Evangelhia de la Matei (1:18-24)

Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Și cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naște Fiu și vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: "Iată, Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu". Și deșteptându-se din somn, Iosif a făcut așa precum i-a poruncit îngerul Domnului și a luat la el pe logodnica sa. Și fără să o fi cunoscut, a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

După Psalmul 50, se cântă Slavă..., glasul al 2-lea:

Astăzi toate se umplu de bucurie, Hristos născându-Se din Fecioară.

Și acum..., tot aceasta:

Stih: Miluiește-mă Dumnezeule după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegile noastre.

Și se cântă următoarea stihiră, glasul al 6-lea:

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace! Că astăzi primește Betleemul pe Cel ce șade pururea împreună cu Tatăl; astăzi îngerii slăvesc cu dumnezeiască cuviință pe Pruncul ce S-a născut. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

CANOANELE

Două Canoane, care în tradiția mănăstirească se repetă de două ori fiecare irmos și tropar până se fac 12 la fiecare cântare.

CÂNTAREA 1

Canonul întâi, glasul 1:

Alcătuire a lui Cosma Melodul

Irmosul:

Hristos se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul, și cu veselie lăudați-L popoare, că S-a preaslăvit.

Pe cel căzut pentru neascultare, pe cel făcut după chipul lui Dumnezeu, pe cel ce era cu totul în stricăciune, pe cel lipsit de viața dumnezeiască cea bună iarăși îl înnoiește, ca un înțelept Ziditor, că S-a preaslăvit!

Văzând Ziditorul pe omul pe care l-a zidit cu mâinile pierind, plecând cerurile, S-a pogorât și pe acesta, întrupându-Se din dumnezeiasca Fecioară, îl zidește cu totul din nou cu adevărat, că S-a preaslăvit!

Înțelepciunea, Cuvântul și Puterea, Fiul și strălucirea Tatălui, Hristos Dumnezeu, tăinuindu-Se de puterile cele cu mult mai presus de lume și de cele ce sunt pe pământ și întrupându-Se ne-a înnoit pe noi; că S-a preaslăvit!

Canonul al doilea, același glas:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Irmosul:

Minune făcând a mântuit pe popor, Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Și din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o ființă cu Tatăl și cu noi oamenii Îl slăvim.

Pântecele sfânt a purtat pe Cuvântul cel închipuit cândva în rugul ce ardea și nu se mistuia, Dumnezeu fiind și în chip omenesc văzut, Care a dezlegat din blestemul de demult pântecele Evei; pe Acela Îl slăvim.

Steaua a arătat magilor pe Cuvântul, Cel ce a venit să oprească păcatul. Pe Cel milostiv în peșteră săracă și în scutece văzându-L ei înfășat, s-au bucurat de El, ca de un om și Domn.

Catavasiile: Irmoasele amânduror canoane sau doar de la primul.

CÂNTAREA A 3-A:

Canonul întâi

Irmosul:

Fiului, Celui născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci și mai pe urmă din Fecioară întrupat fără sămânță, lui Hristos-Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălțat fruntea noastră, Sfânt ești, Doamne!

Cel ce s-a împărtășit de insuflarea celei preabune, Adam cel din țărână, și în stricăciune a alunecat prin amăgirea femeii, din femeie văzând pe Hristos a strigat: Cel ce pentru mine, ca mine Te-ai făcut, Sfânt ești, Doamne!

Asemenea la chip cu amestecarea cea de jos din țărână făcându-Te, Hristoase, și cu împărtășirea trupului căzut, l-ai împărtășit pe acesta de firea dumnezeiască, om făcându-Te și rămânând Dumnezeu, Cel ce ai înălțat fruntea noastră, Sfânt ești, Doamne.

Betleeme, împăratul domnilor Iudeii, veselește-te! Că Cel ce paște pe Israel și stă pe umeri de heruvimi, Hristos, din tine strălucitor a ieșit și a înălțat fruntea noastră și peste toți împărățește.

Canonul al doilea

Irmosul:

Vino spre cântarea robilor Tăi, Bunule, smerind sprânceana înălțată a vrăjmașului; păzind, Fericite Atotvăzătorule, pe cântăreți mai presus de păcat, întăriți neclintit pe temeiul credinței.

Nașterea sfântă a celei preacurate, mai presus de gând văzând-o păstorii, s-au înfricoșat de minunea cea mare. Îngerii cântând, laudau pe Stăpânul, fără sămânță întrupat din Fecioara.

Din înălțimea cerului, Împăratul vine la noi, din curata Fecioară, Dumnezeu fiind, dar în vremea din urmă Cuvânt întrupat; ca să cheme la Sine din stricăciune pe omul zidit întâi.

SEDEALNA, glasul al 8-lea:

Cerul Ți-a adus Ție, Celui ce Te-ai culcat Prunc în iesle, pârga neamurilor, prin stea chemând pe magii, pe care nici sceptrurile, nici tronurile nu i-au spăimântat, ci nemărginita sărăcie. Că ce poate fi mai prejos decât peștera? Și ce poate fi mai smerit decât scutecele, întru care a strălucit bogăția Dumnezeirii Tale? Doamne, slavă Ție!

Slavă..., și acum..., glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină...

Să se bucure cerul, să se veselească pământul! Că S-a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu, dând izbăvirea lumii. Cuvântul, Cel ce era în sânurile Tatălui, a ieșit fără de sămânță din Fecioară; de Acela magii s-au spăimântat, văzându-L născându-Se în Betleem ca un prunc; pe Care toate Îl slăvesc.

CÂNTAREA A 4-A:

Canonul întâi

Irmosul:

Toiag din rădăcina lui Iesei și floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai, întrupându-Te din cea neispită de bărbat, Cel fără de trup și Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Tu, Cel pe Care de demult mai înainte L-a numit Iacob așteptarea neamurilor, din seminția lui Iuda ai răsărit, Hristoase, și puterea Damascului și prăzile Samariei ai venit să le primești, prefăcând înșelăciunea în credință plăcută lui Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Pe înțelepții ucenici ai cuvintelor vrăjitorului Valaam, cel de demult, pe cititorii în stele, pe cei ce se aduceau pârgă din păgâni, de bucurie i-ai umplut, răsărindu-le Tu, Stăpâne, stea din Iacob, și i-ai primit cu adevărat pe aceia care Ți-au adus daruri bineprimite.

Ca ploaia pe lână Te-ai pogorât în pânțele Fecioarei, Hristoase și ca niște picături ce pică pe pământ au căzut înaintea Ta, Mântuitorule, etiopienii și tarsienii, insulele arabilor, Saba și cei ce stăpânesc tot pământul midienilor. Slavă puterii Tale, Doamne!

Canonul al doilea

Irmosul:

Înnoirea neamului omenesc de demult cântând proorocul Avacum, mai înainte a vestit-o, învrednicindu-se în chip de negrăit a-i vedea

întruchiparea; că Prunc tânăr din muntele Fecioarei a ieșit Cuvântul, spre înnoirea popoarelor.

Întocmai la chip cu oamenii venit-ai, de voie luând trup din Fecioara, Doamne; ca să-i curățești pe toți de veninul șarpelui, aducându-i din porțile iadului la lumina cea de viață purtătoare.

Toți cei ce erați cufundați în pierzare, izbăvindu-vă de sub mâna celui râu, ridicați-vă cu cântări de laudă, slăvind pe Hristos, pe Binefăcătorul, Cel ce a venit la noi din marea Lui milă.

Din rădăcina lui Iesei odrăslind, hotarul firii l-ai depășit, Fecioară; căci tu ai născut pe Cuvântul Tatălui cel fără de ani, precum a binevoit; Care te-a păzit nestricată, Stăpână.

CÂNTAREA A 5-A:

Canonul întâi

Irmosul:

Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, ai trimis nouă pe Îngerul sfatului Tău cel mare, dăruindu-ne pace; deci povățuiți fiind la lumina cunoștinței de Dumnezeu, de noapte mâncând, Te slăvim pe Tine, iubitorule de oameni.

Cu robii Te-ai înscris, poruncii cezarului plecându-Te, și pe noi, cei ce eram robi vrăjmașului și păcatului, ne-ai liberat, Hristoase; sărăcind cu totul pentru noi, și pe cel din țărână prin unire și împărtășire l-ai îndumnezeit.

Iata Fecioara, precum s-a zis de demult, în pântece zămisind, a născut pe Dumnezeu, Cel ce S-a făcut om și a rămas fecioară, prin care

împăcându-ne noi păcătoșii cu Dumnezeu, pe aceasta ce este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, cu credință, o lăudăm.

Canonul al doilea

Irmosul:

Din noaptea lucrurilor întunecatei rătăcirii, curățire ești, Hristoase, nouă celor ce cântăm acum Ție cântare cu priveghere, ca unui făcător de bine; să vii dăruindu-ne și cărare lesnicioasă, pe care umblând, vom afla laudă.

Cumplita vrajbă între Ziditor și făptură prin venirea Sa tăind-o Stăpânul, a pierdut de tot pe pierzătorul vrăjmaș și lumea unind cu puterile de sus, a apropiat pe Ziditor de oameni.

Neamul ce era altădată în umbră a văzut acum lumină strălucită; iar pe cei păgâni Fiul aducându-I Tatălui moștenire, a împărtășit har tainic acolo unde stăpânea înainte păcatul.

CÂNTAREA A 6-A:

Canonul întâi

Irmosul:

Din pânțece pe Ionă, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul în Fecioară sălășluindu-Se și trup luând, a ieșit lăsând-o nestrucată; că Cel ce n-a pățimit stricăciune, pe cea ce L-a născut a păzit-o nevătămată.

Venit-a întrupându-Se Hristos, Dumnezeul nostru, pe Care Tatăl din pânțece mai înainte de luceafăr L-a născut; și Cel ce ține frânele preacuratelor puteri în ieslea dobitoacelor este culcat; cu scutece este înfășat, dar dezleagă legăturile cele cu multe împletituri ale păcatelor.

Prunc tânăr din frământătura lui Adam S-a născut Fiul și S-a dat credincioșilor. Acesta este Părinte și Domn al veacului ce va să fie, și Se cheamă Înger de mare sfat. Acesta este Dumnezeu tare, Care ține cârmuirea făpturii.

Canonul al doilea

Irmosul:

Petrecând Ionă în adâncurile mării, se ruga să vină valul și să-l aline. Iar eu, rănit fiind cu a tiranului săgeată, pe Hristos, Pierzătorul celor răi, Îl chem degrab să vină spre a mea alinare.

Cuvântul, Cel ce este Dumnezeu din început, văzând firea cea de jos neputincioasă, o întărește, așezându-Se Însuși ca o a doua împărtășire și o arată slobozită de patimi.

A venit Hristos din coasta lui Avraam, pe cei rău căzuți în păcate de moarte vrând să-i ridice El, Cel ce stă în lumină, și care ca un prunc în iesle Se coboară, din bunătate spre mântuirea lumii.

CONDACUL, glasul al 3-lea, însăși podobia.

Alcătuire a lui Roman Melodul.

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de ființă naște și pamântul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc și magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc tânăr Dumnezeu cel mai înainte de veci.

ICOS

Betleemul a deschis Edenul, veniți să vedem; aflat-am desfătarea tainică înăuntrul peșterii; veniți să privim cele din rai. Acolo S-a arătat rădăcina cea neudată, odrăslind iertarea; acolo s-a aflat fântână

nesăpată din care David mai înainte a dorit să bea; acolo Fecioara născând Pruncul, a potolit îndată setea lui Adam și a lui David. Pentru aceasta la Betleem să mergem, unde S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

CÂNTAREA A 7-A:

Canonul întâi

Irmosul:

Tinerii în dreapta credință fiind crescuți, păgâneasca poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinților, binecuvântat ești.

Păstorii cei ce petreceau noaptea în câmp au primit cu spaimă arătarea luminii; că slava Domnului i-a înconjurat cu strălucire și îngerul le-a strigat: cântați, că S-a născut Hristos. Dumnezeul părinților, binecuvântat ești.

Deodată cu cuvântul îngerului oștile cerești au strigat: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace. Între oameni bunăvoirea – Hristos a strălucit. Dumnezeul părinților, binecuvântat ești.

Ce cuvânt este acesta, zis-au păstorii? Veniți să vedem pe Cel ce S-a născut, pe Dumnezeu-Hristos. Și ajungând la Betleem s-au închinat Lui și celei ce L-a născut, cântând: Dumnezeul părinților, binecuvântat ești.

Canonul al doilea

Irmosul:

De dragostea Împăratului a toate fiind aprinși tinerii, batjocorit-au păgâna limbă cea hulitoare, a tiranului celui ce se mânia fără măsură; de

la aceia s-a depărtat focul cel mult, de la cei ce grăiau Stăpânului: în veci binecuvântat ești.

Văpaia de foc, ca un turn ridicat, pe necredincioși puternic i-a nimic; iar de tinerii cei cu dreapta credință nici nu s-a atins, păziți fiind de Domul; că i-a rourat, pentru dreapta lor credință.

Pe cel potrivnic oamenilor, Hristoase, întrupându-Te, amarnic l-ai rușinat. Și bogăție de îndumnezeire ne-ai adus nouă, celor ce nădăjduim, care am căzut de sus în întuneric.

Păcatul lumii cel cu totul sălbatic, ce se înălța plin de nelegiuire, Tu l-ai nimic cu puterea cea mare. Și pe cei ținuți de el mai înainte, întrupându-Te, i-ai mântuit ca un bun.

CÂNTAREA A 8-A:

Canonul întâi

Irmosul:

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire; că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pântecel Fečioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînălțe întru toți vecii.

Fiica Babilonului trage la sine, din Sion, pe tinerii lui David cei robiți și trimite slugi pe magii aducători de daruri, ca să se roage fiicei lui David, celei primitoare de Dumnezeu. Pentru aceasta, cântând să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînălțe întru toți vecii.

Jalea a îndepărtat organele cântării, că fiii Sionului n-au mai cântat cântări în pământ străin; iar Hristos, Cel ce a răsărit în Betleem, a stricat toată înșelăciunea Babilonului și armonia cântăreților. Pentru aceasta cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînălțe întru toți vecii.

Prăzile împărătesei Sionului și bogăția cea agonisită cu sabia le-a luat Babilonul; dar Hristos cu povățuirea stelei a tras în Sion vistieriile acestuia și pe magii cei în stele cititori Pentru aceasta cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînălțe întru toți vecii.

Canonul al doilea

Irmosul:

Tinerii, cei nearși de foc în Legea Veche, închipuit-au pânțelele cel nears al Fecioarei, care mai presus de fire a născut, pecetluită fiind; și amândouă lucrând o facere de minuni, pe popoare la cântare le ridică Darul.

Toată făptura cu mult cutremur scăpând de ispitirea de demult a celui rău, cu tinerețe laudă pe Cuvântul, Cel ce S-a smerit, și-L slăvește cu frică; stricată fiind, dar tot nădăjduiește.

Venit-ai la noi să întorci firea oamenilor la pășunea cea înflorită din munții pustiei, Tu, ridicarea lumii; și să nimicești puterea vrăjmașului, arătându-Te om, veșnicule Stăpân.

La CÂNTAREA A 9-A,

în loc de Ceea ce ești mai cinstită... **se pun stihirile praznicului, cu stihuri.**

Strana întâi cântă stihul din Canonul întâi:

Stih: Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită și mai mărită decât oștile cele de sus, pe Fecioara preacurată, de Dumnezeu Născătoarea.

Irmosul:

Taină minunată și neobișnuită văd, cer fiind peștera, scaun de heruvimi Fecioara, ieslea sălășluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe Care laudându-L Îl slăvim.

Strana a doua cântă același stih și irmos.

După aceia urmează troparele Canonului întâi, cu stihuri:

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut cu trup din Fecioara.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Împăratul, Cel ce S-a născut în peșteră din Fecioara.

Troparul:

Minunata mergere a stelei celei noi și neobișnuite, de curând ivită, înaintea căreia se plecau cerurile, văzând-o magii, au mărturisit pe Hristos Împăratul născut pe pământ, în Betleem, spre mântuirea noastră.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Dumnezeu, Căruia I s-au închinat magii.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Cel ce a fost vestit de stea magilor.

Troparul:

Magii întrebând: unde este Pruncul-Împărat, Cel de curând născut, a Cărui stea s-a arătat, că am venit să ne închinăm Lui?, s-a mâniat Irod și s-a tulburat, semețindu-se luptătorul împotriva lui Dumnezeu, a omorî pe Hristos.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe preacurata Fecioara și singura de Dumnezeu Născătoarea, care a născut pe Hristos Împăratul.

Stih: Magii și păstorii au venit să se închine lui Hristos, Celui ce S-a născut în cetatea Betleemului.

Troparul:

Cunoscut-a cu deadinsul Irod vremea stelei, prin ale cărei povățuiri s-au închinat magii în Betleem lui Hristos, cu daruri; și de înger fiind povățuiți către țara lor, au lăsat batjocorit pe cumplitul ucigător de prunci.

Strana întâi cântă Canonul al doilea, cu stihuri:

Stih: Astăzi Fecioara naște pe Stăpânul înăuntru, în peșteră!

Irmosul:

Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru neprimejdios, decât a împleni din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoiești dă-ne și nouă această putere.

Stih: Astăzi Stăpânul Se naște ca un prunc din Fecioara.

Apoi aceste tropare ale Canonului al doilea, cu stihuri:

Stih: Astăzi păstorii văd pe Mântuitorul în scutece înfășat și în iesle culcat.

Stih: Astăzi Stăpânul cel nepipăit în scutece Se înfașă ca un prunc.

Stih: Astăzi toată zidirea se bucură și se veselește, că Hristos S-a născut din tânăra Fecioară.

Troparul:

Chipurile cele nelămurite și umbrele văzându-le sfârșite, o, Maică preacurată a Cuvântului. Cel ce S-a arătat de curând din ușă încuiată, și

socotind a fi El Lumina adevărului, după vrednicie binecuvântăm pântecele tău.

Stih: Puterile cerești vestesc lumii pe Mântuitorul, Domnul și Stăpânul, Cel ce S-a născut.

În loc de Slavă...

Stih: Mărește, suflete al meu, stăpânirea Dumnezeirii celei în trei ipostasuri și nedespărțită.

În loc de Și acum...

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Cel ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.

Troparul:

Dorul dobândindu-și și învrednicindu-se de venirea lui Hristos, poporul cel plăcut lui Hristos se roagă acum, cu lacrimi, să-i dai, preacurată Fecioară, și harul nașterii celei de a doua, cel de viață făcător, ca să se închine strălucirii tale.

Apoi strana întâi cântă stihul Canonului și irmosul: Taină străină văd...

Și strana a doua asemenea cântă stihul Canonului al doilea și irmosul: Mai lesne este, Fecioară...

LUMINÂNDA

Glasul al 3-lea:

Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, și cei din întuneric și din umbră am aflat adevărul: că din Fecioară S-a născut Domnul (**de trei ori**).

LA LAUDE (psalmii 148-150), se pun 4 stihiri, glasul al 4-lea:

Alcătuire a lui Andrei Ierusalimiteanul

Veseliți-vă dreptilor, ceruri bucurați-vă, sălțați munților, căci S-a născut Hristos. Fecioara șade asemănându-se heruvimilor, purtând în brațe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Păstorii slăvesc pe Cel născut; magii aduc daruri Stăpânului; îngerii, cântând, grăiesc: Necuprinsule Doamne, slavă Ție!

Tatăl a binevoit; Cuvântul trup S-a făcut și Fecioara a născut pe Dumnezeu om. Steaua vestește, magii se închină, păstorii se minunează și făptura se bucură.

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, ceea ce ai născut pe Mântuitorul, șters-ai blestemul cel dintâi al Evei; că Maică te-ai făcut bunăvoinței Tatălui, purtând în brațe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Taina nu suferă ispitire, deci cu credință toți să o slăvim, strigând cu tine și zicând: Netâlcuitule Doamne, slavă Ție!

Veniți să laudăm pe Maica Mântuitorului, care după naștere a rămas tot fecioară. Bucură-te cetate însuflețită a Împăratului și Dumnezeu, întru care Hristos sălășluindu-Se, a săvârșit mântuire. Cu Gavriil să laudăm și cu păstorii să slăvim, strigând: Născătoare de Dumnezeu roagă-te Celui ce S-a întrupat din tine să ne mântuiască pe noi.

Slavă..., **glasul al 6-lea:**

Alcătuire a lui Gherman

Când a fost vremea venirii Tale pe pământ, întâia înscriere a lumii s-a făcut; atunci ai voit să se înscrie numele oamenilor celor ce au crezut nașterii Tale. Pentru aceea o astfel de poruncă de la cezarul s-a strigat, că veșnica Ta împărăție, cea fără de început, s-a înnoit. Pentru

aceasta și noi aducem Ție, Dumnezeului și Mântuitorului sufletelor noastre, în loc de dar de bani, bogăția teologisirii celei dreptcredincioase.

Și acum..., **glasul al 2-lea:**

Alcătuire a lui Ioan Monahul

Astăzi Hristos în Betleem Se naște din Fecioara. Astăzi Cel fără de început Se începe și Cuvântul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură și pământul cu oamenii se veselește; magii daruri aduc; păstorii minunea vestesc; iar noi neîncetat strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

Doxologia mare

După Sfinte Dumnezeule..., troparul praznicului, ecteniile și otpustul. Și se face ungerea tuturor cu untdelemnul ce s-a sfințit la Litie sau de la candela icoanei praznicului. La Ceasuri se cântă troparul și condacul praznicului.

De se va întâmpla ajunul Nașterii lui Hristos sâmbătă sau duminică, se va face la vremea sa Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur, iar în ziua Praznicului se face Liturghia Sfântului Vasile Cel Mare. În loc de: De tine se bucură..., se cântă irmosul Cântării a 9-a.

LA LITURGHIE

ANTIFONUL ÎNTÂI, PSALMUL 110, glasul al 2-lea:

Stih 1: Lăuda-te-voi pe Tine, Doamne cu toată inima mea; spune-voi toate minunile Tale.

Refren:

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitoarele, mântuiește-ne pe noi.

Stih 2: În sfatul celor dreți și în adunare mari sunt lucrurile Domnului și potrivite voci Lui.

Stih 3: Mărturisire și mare cuviință este lucrul Lui și dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

Stih 4: Izbăvire a trimis poporului Său; poruncit-a în veac legământul Său; sfânt și înfricoșător este numele Lui.

Slavă..., Și acum..., **același refren după fiecare stih**

ANTIFONUL AL DOILEA, PSALMUL 111, glasul al 2-lea:

Stih 1: Fericit este bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte.

Refren:

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioară; pe cei ce cântăm Ție, Aliluia.

Stih 2: Puternică va fi seminția Lui pe pământ; binecuvântat va fi neamul dreptilor.

Stih 3: Mărire și bogăție sunt în casa Lui și dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

Stih 4: Răsărit-a întru întuneric lumină dreptilor, Cel milostiv, îndurat și drept.

Slavă..., Și acum...

Unule-Născut, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria; Care neschimbat Te-ai întrupat, și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat; Unul fiind din Sfânta Treime, împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, mântuiește-ne pe noi.

ANTIFONUL AL TREILEA, PSALMUL 109.

Stih 1: Zis-a Domnul Domnului Meu: șezi de-a dreapta Mea.

Ca refren, Troparul, glasul al 4-lea:

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunostinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se inchine Ție, Soarelui dreptații, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție!

Stih 2: Până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Stih 3: Toiagul puterii va trimite Ție Domnul din Sion; și vei birui în mijlocul vrăjmașilor Tăi.

Stih 4: Cu Tine va fi începătura cea deplină, în ziua puterii Tale, în strălucirile sfinților Tăi.

INTRAREA CU EVANGHELIA

După Înțelepciune, drepti!, se cântă următorul

Stih: Din pânțece, mai înainte de luceafăr Te-am născut. Juratu-S-a Domnul și nu-I va părea rău. Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

Apoi:

Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioară; pe noi, cei ce cântăm Ție, Aliluia.

Apoi troparul, glasul al 4-lea:

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru...

Slavă..., Și acum..., CONDACUL:

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de ființă naște; și pământul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc și magii

cu steaua călătorească. Că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

În loc de Sfinte Dumnezeule... se cântă:

Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat, Aliluia.

Prochimen, glasul al 8-lea: Tot pământul să se închine Ție și să cânte Ție.

Stih: Strigați către Dumnezeu toți locuitorii pământului, dați slavă numelui Său.

Apostolul din Epistola către Galateni (4:4-7)

Fraților, când a venit plinirea vremii, Dumnezeu, a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea. Și pentru că sunteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile noastre, care strigă: Avva, Părinte! Astfel dar, nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, ești și moștenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

Aliluia, glasul 1

Stih 1: Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.

Stih 2: Ziua spune slava Lui altei zile.

Evangelia de la Matei (2:1-12)

În vremea aceea, când S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând: Unde este Cel ce S-a născut rege al Iudeilor? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui. Și auzind, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el. Și adunând pe toți arhierii și cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos? Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că așa este scris de proorocul: "Și tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul care va paște pe poporul Meu Israel". Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua. Și trimițându-i la Betleem, le-a zis: Mergeți și cercetați cu de-amănuntul despre Prunc și, dacă Îl veți afla, vestiți-mi și mie, ca, venind și eu, să mă închin Lui. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra, unde era Pruncul. Și văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și căzând la pământ, s-au închinat Lui; și deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur,

tămâie și smirnă. Iar luând înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

În loc de Cuvine-se cu adevărat..., se cântă stihul și irmosul I de la Cântarea a 9-a.

CHINONICUL:

Mântuire a trimis Domnul poporului Său.

La masă mirenii au dezlegare la carne, brânză și ouă, iar monahii la pește, brânză și ouă. Și se mănâncă așa de la Nașterea Domnului Hristos, în toate zilele, până în ajunul Arătării Domnului.

Să se știe că:

De la Nașterea Domnului Hristos și până la Sfânta Lui Arătare nu este post nicidecum și nici plecări de genunchi nu se fac, nici în biserici și nici în chilii.